

Disposició final primera.

Es faculden el Govern i, si escau, el conseller o consellera del Departament de Justícia i Interior per dictar les modificacions reglamentàries que corresponguin per aplicar aquesta Llei. En tot cas, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'iniciar la negociació amb les organitzacions sindicals per a modificar les disposicions reglamentàries que permetin la convocatòria del nou procés electoral de les organitzacions sindicals de la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra.

Disposició final segona.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada al DOGC.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertoquei la facin complir.

Palau de la Generalitat, 28 de novembre de 2002

NÚRIA DE GISPERT I CATALÀ,
Consellera de Justícia i Interior

JORDI PUJOL,
President

(Publicada en el «Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya»
número 3776, de 5 de desembre de 2002)

CAP DE L'ESTAT

25180 LLEI 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions. («BOE» 310, de 27-12-2002.)

JUAN CARLOS I
REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'article 34 de la Constitució reconeix «el dret de fundació per a finalitats d'interès general, d'acord amb la Llei». Per la seva part, l'article 53.1 del text constitucional reserva a la llei la regulació de l'exercici dels drets i les llibertats reconeguts en el capítol segon del títol I, entre els quals hi ha el de fundació, i especifica que aquestes normes legals en tot cas han de respectar el contingut essencial d'aquests drets i llibertats.

Fins ara, aquesta previsió constitucional estava complerta mitjançant la Llei 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i d'incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general, que regulava en un sol cos legal el règim jurídic dels ens fundacionals i els avantatges de caràcter impositiu que es concedeixen a les persones privades, físiques o jurídiques (sense limitar-se a les de naturalesa fundacional), per les seves activitats o aportacions econòmiques en suport de determinades finalitats d'interès públic o social. Aquesta Llei va posar fi a un règim regulador de les fundacions que s'hauria de qualificar de vetust (algunes de les seves

normes dataven de mitjan segle XIX), fragmentari, incomplet i fins i tot contradictori, va satisfer les legítimes demandes i aspiracions reiteradament plantejades pel sector, i va adaptar, en suma, aquesta normativa a les exigències del nou ordre constitucional, singularment en tot el referent al sistema de distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes.

No obstant això, diverses exigències aconsellen procedir a la revisió d'aquest marc legal.

En primer lloc, és necessari acollir en el nostre sistema jurídic algunes experiències innovadores que s'han dut a terme en els últims anys en el dret comparat, i que poden servir per enfortir el fenomen fundacional al nostre país.

D'altra banda, la reforma dóna resposta a les demandes de les mateixes fundacions, en un sentit general de superar determinades rigideses de la regulació anterior, que, sense significar clars avantatges per a l'interès públic, dificultaven el desenvolupament adequat de l'activitat fundacional: simplificació de tràmits administratius, reducció dels actes de control del Protectorat, reforma del règim d'organització i funcionament del Patronat, etc.

II

Aquesta Llei aborda la regulació substantiva i procedimental de les fundacions, i deixa per a una norma legal diferent el que constituïa el contingut del títol II de l'anterior, és a dir, els incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general, perquè aquesta és una matèria que presenta uns perfils específics que demanen un tractament separat.

Tres són els objectius que es pretén assolir amb aquesta nova regulació del dret de fundació. En primer terme, reduir la intervenció dels poders públics en el funcionament de les fundacions. Així, s'ha substituït en la major part dels casos l'exigència d'autorització prèvia d'actes i negocis jurídics per part del Protectorat, per la de simple comunicació a aquest de l'acte o el negoci realitzat, per tal que pugui impugnar-lo davant de la instància judicial competent, si el considera contrari a dret i, eventualment, exercir accions legals contra els patrons responsables.

D'altra banda, s'han flexibilitzat i simplificat els procediments, especialment els de caràcter econòmic i financer, i a més s'ha eximit les fundacions de proporcions més petites de complir determinades obligacions exigibles a les d'entitat més gran.

Finalment, la Llei, al llarg de tot l'articulat, pretén dinamitzar i potenciar el fenomen fundacional, com a curs a través del qual la societat civil coadjuva amb els poders públics en la consecució de finalitats d'interès general.

El Parlament Europeu, en la seva Resolució sobre les fundacions a Europa (RA 304/93), assenyala, en aquest sentit, que «mereixen suport especial les fundacions que participin en la creació i el desenvolupament de respostes i iniciatives, adaptades a les necessitats sociològiques de la societat contemporània. Particularment, les que lluiten per la defensa de la democràcia, el foment de la solidaritat, el benestar dels ciutadans, l'aprofundiment dels drets humans, la defensa del medi ambient, el finançament de la cultura, les ciències i pràctiques mèdiques i la recerca».

També el nostre Tribunal Constitucional (STC 18/1984, de 7 de febrer, entre altres) ha apuntat que una de les notes característiques de l'Estat social de dret és que els interessos generals es defineixen a través d'una interacció entre l'Estat i els agents socials, i que aquesta interpenetració entre el que és públic i el que és privat transcendeix també al camp del que és organitzatiu, on, com és fàcil entendre, les fundacions exerceixen un paper de primera magnitud.

III

En un breu repàs de les novetats més significatives del nou text legal, destaca en el capítol I la regulació de les fundacions estrangeres, que queda circumscrita a les que pretenguin exercir activitats a Espanya de manera estable. S'especifica que el Registre competent per a la seva inscripció depèn de l'àmbit, autonòmic o supraautonòmic, en què es duguin a terme principalment les seves activitats, i que se sanciona l'incompliment dels requisits legals amb la prohibició de fer servir la denominació «Fundació» al nostre territori.

S'introdueix en aquest capítol una nova regulació de la denominació de les fundacions, que pretén evitar duplicitats i inscripcions abusives.

En el capítol II la Llei estableix una presumpció de suficiència de la dotació a partir de 30.000 euros, a fi de garantir la viabilitat econòmica de la nova entitat, sense perjudici que aquesta quantitat pugui ser reduïda quan el Protectorat ho consideri necessari, atenent les finalitats específiques de cada fundació.

D'altra banda, per garantir la serietat de les actuacions conduents a la constitució de les fundacions, es preveu la cessació dels patrons que no hagin instat la inscripció de l'entitat constituïda en els sis mesos següents a l'atorgament de l'escriptura fundacional, i el Protectorat ha de nomenar nous patrons, amb l'autorització judicial prèvia, que assumeixin explícitament l'obligació d'inscriure la fundació en el Registre de fundacions corresponent.

En el capítol III es potencia l'estabilitat i el funcionament adequat dels òrgans de govern de les fundacions amb l'obligatorietat de la figura del secretari, i amb la possibilitat de crear òrgans diferents del Patronat per a l'acompliment de les comeses que expressament se li encomanin.

Per tal de facilitar el funcionament del Patronat, es preveu, a més de l'obligada representació de les persones jurídiques per persones físiques, que els patrons puguin ser representats per altres membres de l'òrgan col·legiat.

S'admet la possibilitat, fins ara inèdita en la Llei, que el Patronat acordi una retribució adequada als patrons que prestin a la fundació serveis diferents dels que implica l'acompliment de les funcions que els corresponen com a membres del Patronat, sempre que el fundador no ho hagi prohibit, i així es resol una problemàtica reiteradament plantejada pel sector.

El patrimoni de la fundació, que regula el capítol IV, és un dels camps on el principi de llibertat inspirador de tota la Llei es posa més àmpliament de manifest, quan se substitueix, en determinats casos, el sistema d'autorització prèvia per part del Protectorat per la simple comunicació a aquest de l'acte o negoci realitzat, a fi que aquest, si s'escau, pugui dur a terme les accions legals procedents.

El capítol V recull la possibilitat que la fundació pugui dur a terme per si mateixa activitats econòmiques, sempre que es tracti d'activitats relacionades amb les finalitats fundacionals o siguin accessòries o complementàries d'aquestes.

Per tal de facilitar la gestió comptable de les fundacions de dimensions menors, s'autoritza la utilització de models abreujats de rendició de comptes quan compleixin els requisits establerts legalment a aquest efecte per a les societats mercantils. D'altra banda, les fundacions més petites poden adoptar un model simplificat d'administració de comptabilitat i estan exemptes de l'obligació general de sotmetre els comptes anuals a auditoria externa.

D'altra banda, l'obligació d'aprovar un pressupost anual ha estat substituïda per la de presentar un pla d'actuació, amb el qual, mantenint-se la finalitat essencial

d'oferir informació sobre els projectes fundacionals, es facilita en gran manera la gestió d'aquestes entitats.

El capítol VII reformula les funcions del Protectorat, potencia les de suport i assessorament a les fundacions sobre les quals exerceix la competència, en especial a les que estan en procés de constitució.

El capítol VIII, regulador del Registre de fundacions de competència estatal, preveu per primera vegada la creació d'una secció de denominacions, en la qual s'anoten els noms de les fundacions inscrites en els registres estatal i autonòmics, així com les denominacions sobre la utilització de les quals hi hagi reserva temporal, per tal d'evitar duplicitats.

D'altra banda, es crea al Consell Superior de Fundacions una Comissió de cooperació i informació registral que s'encarrega d'establir mecanismes per a la col·laboració i informació mútua entre registres.

El capítol XI dissenya el règim aplicable a les fundacions constituïdes majoritàriament per entitats del sector públic estatal, i aplica la tècnica fundacional a l'àmbit de la gestió pública. En aquesta regulació s'estableixen els requisits i les limitacions exigits per l'especial naturalesa de l'esmentada figura fundacional de caràcter públic.

En les disposicions addicionals i finals s'exclouen de l'aplicació de la Llei les fundacions gestionades pel Patrimoni Nacional, denominades reals patronats, i es disposa l'estricta respecte al que disposen els acords i convenis de cooperació subscrits per l'Estat amb l'Església catòlica i amb altres esglésies i confessions, en relació amb les fundacions creades o fomentades per aquestes esglésies.

D'altra banda, l'aplicació de la nova normativa obliga a establir les necessàries previsions quant a la subsistència temporal dels actuals registres de fundacions de competència estatal, així com a fixar un termini per adaptar, quan sigui procedent, els Estatuts de les fundacions ja constituïdes.

En una Llei com aquesta, on es contenen preceptes reguladors de les fundacions de competència estatal al costat d'altres adreçats a totes les fundacions, és d'importància capital efectuar una delimitació precisa dels diferents tipus de normes.

En aquest sentit, la disposició final primera enumera els preceptes que són aplicables a totes les fundacions, siguin estatals o autonòmiques, o bé perquè regulen les condicions bàsiques que garanteixen la igualtat dels espanyols en l'exercici del dret de fundació (article 149.1.1a CE), o bé per la seva naturalesa processal (article 149.1.6a CE), o bé perquè incorporen normes de dret civil, sense perjudici de l'aplicabilitat preferent del dret civil foral o especial allà on n'hi hagi (article 149.1.8a CE). Els restants preceptes de la Llei són aplicables a les fundacions de competència estatal.

La nova regulació de les fundacions del sector públic estatal ha obligat a realitzar en la Llei general pressupostària determinades adaptacions, que s'introdueixen per mitjà d'una disposició final.

Finalment, cal destacar que, malgrat la rellevància de les innovacions realitzades, s'ha conservat un important nombre de preceptes de la Llei de 1994, la validesa i l'eficàcia dels quals han estat confirmades per la pràctica.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte de la Llei.*

Aquesta Llei té per objecte desplegar el dret de fundació, que reconeix l'article 34 de la Constitució, i establir

les normes de règim jurídic de les fundacions que correspon dictar a l'Estat, així com regular les fundacions de competència estatal.

Article 2. *Concepte.*

1. Són fundacions les organitzacions constituïdes sense finalitat de lucre que, per voluntat dels seus creadors, tenen afectat de manera duradora el seu patrimoni a la realització de finalitats d'interès general.

2. Les fundacions es regeixen per la voluntat del fundador, pels seus Estatuts i, en tot cas, per la Llei.

Article 3. *Finalitats i beneficiaris.*

1. Les fundacions han de perseguir fins d'interès general, com poden ser, entre altres, les de defensa dels drets humans, de les víctimes del terrorisme i actes violents, assistència social i inclusió social, cívics, educatius, culturals, científics, esportius, sanitaris, laborals, d'enfortiment institucional, de cooperació per al desenvolupament, de promoció del voluntariat, de promoció de l'acció social, de defensa del medi ambient, i de foment de l'economia social, de promoció i atenció a les persones en risc d'exclusió per raons físiques, socials o culturals, de promoció dels valors constitucionals i defensa dels principis democràtics, de foment de la tolerància, de desenvolupament de la societat de la informació, o de recerca científica i desenvolupament tecnològic.

2. La finalitat fundacional ha de beneficiar col·lectivitats genèriques de persones. Tenen aquesta consideració els col·lectius de treballadors d'una o diverses empreses i els seus familiars.

3. En cap cas no es poden constituir fundacions amb la finalitat principal de destinar les seves prestacions al fundador o als patrons, als seus cònjuges o persones lligades amb anàloga relació d'afectivitat, o als seus parents fins al quart grau inclusivament, així com a persones jurídiques singularitzades que no persegueixin finalitats d'interès general.

4. No s'inclouen a l'apartat anterior les fundacions la finalitat exclusiva o principal de les quals sigui la conservació i restauració de béns del patrimoni històric espanyol, sempre que compleixin les exigències de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, en particular respecte dels deures de visita i exposició pública dels béns esmentats.

Article 4. *Personalitat jurídica.*

1. Les fundacions tenen personalitat jurídica des de la inscripció de l'escriptura pública de la seva constitució al corresponent Registre de fundacions. La inscripció només pot ser denegada quan aquesta escriptura no s'ajusti a les prescripcions de la Llei.

2. Només les entitats inscrites en el Registre al qual es refereix l'apartat anterior poden utilitzar la denominació de «Fundació».

Article 5. *Denominació.*

1. La denominació de les fundacions s'ha d'ajustar a les regles següents:

a) Hi ha de figurar la paraula «Fundació», i no pot coincidir o assemblar-se de manera que pugui crear confusió amb cap altra prèviament inscrita als registres de fundacions.

b) No s'hi poden incloure termes o expressions que siguin contraris a les lleis o que puguin vulnerar els drets fonamentals de les persones.

c) No es pot formar exclusivament amb el nom d'Espanya, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, ni utilitzar el nom d'organismes oficials o públics, tant nacionals com internacionals, llevat que es tracti del propi de les entitats fundadores.

d) La utilització del nom o pseudònim d'una persona física o de la denominació o acrònim d'una persona jurídica diferents del fundador ha de tenir el seu consentiment exprés o, en cas de ser incapaç, el del seu representant legal.

e) No es poden adoptar denominacions que facin referència a activitats que no es corresponguin amb les finalitats fundacionals, o indueixin a error o confusió respecte de la naturalesa o activitat de la fundació.

f) S'han d'observar les prohibicions i reserves de denominació que preveu la legislació vigent.

2. No s'admet cap denominació que incompleixi qualsevol de les regles que estableix l'apartat anterior, o consti que coincideix o s'assembla amb la d'una entitat preexistent inscrita en un altre Registre públic, o amb una denominació protegida o reservada a altres entitats públiques o privades per la seva legislació específica.

Article 6. *Domicili.*

1. Han d'estar domiciliades a Espanya les fundacions que duguin a terme principalment la seva activitat dins del territori nacional.

2. Les fundacions han de tenir el seu domicili estatutari al lloc on radiqui la seu del seu Patronat, o bé al lloc en el qual duguin a terme principalment les seves activitats.

Les fundacions que s'inscriguin a Espanya per dur a terme una activitat principal a l'estranger, han de tenir el seu domicili estatutari a la seu del seu Patronat dins del territori nacional.

Article 7. *Fundacions estrangeres.*

1. Les fundacions estrangeres que pretenguin exercir les seves activitats de forma estable a Espanya han de mantenir una delegació en territori espanyol que constitueixi el seu domicili als efectes d'aquesta Llei, i s'han d'inscriure al Registre de fundacions competent en funció de l'àmbit territorial en el qual duguin a terme principalment les seves activitats.

2. La fundació estrangera que pretengui la seva inscripció ha d'acreditar davant del Registre de fundacions corresponent que ha estat vàlidament constituïda d'acord amb la seva llei personal.

La inscripció es pot denegar quan no s'acrediti la circumstància que assenyala el paràgraf anterior, així com quan les finalitats no siguin d'interès general d'acord amb l'ordenament espanyol.

3. Les fundacions estrangeres que incompleixin els requisits que estableix aquest article no poden utilitzar la denominació de «Fundació».

4. Les delegacions a Espanya de fundacions estrangeres queden sotmeses al Protectorat que correspongui en funció de l'àmbit territorial en què duguin a terme principalment les seves activitats, i els és aplicable el règim jurídic previst per a les fundacions espanyoles.

CAPÍTOL II

Constitució de la fundació

Article 8. *Capacitat per fundar.*

1. Poden constituir fundacions les persones físiques i les persones jurídiques, siguin aquestes públiques o privades.

2. Les persones físiques requereixen la capacitat per disposar gratuïtament, «inter vivos» o «mortis causa», dels béns i drets en què consisteixi la dotació.

3. Les persones jurídiques privades d'índole associativa requereixen l'acord exprés de l'òrgan competent per disposar gratuïtament dels seus béns, d'acord amb els seus Estatuts o la legislació que els sigui aplicable. Les d'índole institucional han de tenir l'acord del seu òrgan rector.

4. Les persones juridicopúbliques tenen capacitat per constituir fundacions, llevat que les seves normes reguladores estableixin el contrari.

Article 9. *Modalitats de constitució.*

1. La fundació es pot constituir per actes «inter vivos» o «mortis causa».

2. La constitució de la fundació per acte «inter vivos» es fa mitjançant una escriptura pública, amb el contingut que determina l'article següent.

3. La constitució de la fundació per acte «mortis causa» es fa mitjançant un testament, i al testament s'han de complir els requisits que estableix l'article següent per a l'escriptura de constitució.

4. Si en la constitució d'una fundació per acte «mortis causa» el testador s'havia limitat a establir la seva voluntat de crear una fundació i de disposar dels béns i drets de la dotació, l'escriptura pública en la qual es continguin els altres requisits exigits per aquesta Llei l'ha d'atorgar el marmessor testamentari i, si no n'hi ha, els hereus testamentaris. En cas que aquests no existeixin, o incompleixin aquesta obligació, l'escriptura l'ha d'atorgar el Protectorat, amb l'autorització judicial prèvia.

Article 10. *Esctura de constitució.*

L'escriptura de constitució d'una fundació ha de contenir, com a mínim, els aspectes següents:

a) El nom, els cognoms, l'edat i l'estat civil del fundador o fundadors, si són persones físiques, i la seva denominació o raó social si són persones jurídiques i, en ambdós casos, la seva nacionalitat, el domicili i el número d'identificació fiscal.

b) La voluntat de constituir una fundació.

c) La dotació, la seva valoració i la forma i realitat de la seva aportació.

d) Els Estatuts de la fundació, el contingut dels quals s'ha d'ajustar a les prescripcions de l'article següent.

e) La identificació de les persones que integren el Patronat, així com la seva acceptació si s'efectua en el moment fundacional.

Article 11. *Estatuts.*

1. En els Estatuts de la fundació s'ha de fer constar:

a) La denominació de l'entitat.

b) Les finalitats fundacionals.

c) El domicili de la fundació i l'àmbit territorial en el qual ha de dur a terme principalment les seves activitats.

d) Les regles bàsiques per a l'aplicació dels recursos al compliment de les finalitats fundacionals i per a la determinació dels beneficiaris.

e) La composició del Patronat, les regles per designar i substituir els seus membres, les causes de cessació, les seves atribucions i la forma de deliberar i adoptar acords.

f) Qualsevol altres disposicions i condicions lícites que el fundador o fundadors vulguin establir.

2. Qualsevol disposició dels Estatuts de la fundació o manifestació de la voluntat del fundador que sigui contrària a la Llei es considera no posada, llevat que afecti la validesa constitutiva d'aquesta. En aquest últim cas, no és procedent la inscripció de la fundació al corresponent Registre de fundacions.

Article 12. *Dotació.*

1. La dotació, que pot consistir en béns i drets de qualsevol classe, ha de ser adequada i suficient per al compliment de les finalitats fundacionals. Es considera suficient la dotació el valor econòmic de la qual assoleixi els 30.000 euros.

Quan la dotació sigui de valor inferior, el fundador ha de justificar la seva adequació i suficiència a les finalitats fundacionals mitjançant la presentació del primer programa d'actuació, junt amb un estudi econòmic que acrediti la seva viabilitat utilitzant exclusivament els recursos esmentats.

2. Si l'aportació és dinerària, es pot efectuar en forma successiva. En aquest cas, el desemborsament inicial ha de ser, com a mínim, del 25 per 100, i la resta s'ha de fer efectiu en un termini no superior a cinc anys, comptats des de l'atorgament de l'escriptura pública de constitució de la fundació.

Si l'aportació no és dinerària, s'ha d'incorporar a l'escriptura de constitució una taxació realitzada per un expert independent.

En un cas i en l'altre, s'ha d'acreditar o garantir la realitat de les aportacions davant del notari autoritzant, en els termes que s'estableixin per reglament.

3. S'accepta com a dotació el compromís d'aportacions de tercers, sempre que l'obligació esmentada consti en títols dels que porten aparellada l'execució.

4. També formen part de la dotació els béns i drets de contingut patrimonial que durant l'existència de la fundació siguin aportats en tal concepte pel fundador o per persones terceres, o que siguin afectats pel Patronat, amb caràcter permanent, a les finalitats fundacionals.

5. En cap cas no es considera dotació el mer propòsit de recaptar donatius.

Article 13. *Fundació en procés de formació.*

1. Atorgada l'escriptura fundacional, i mentre es procedeix a la inscripció al corresponent Registre de fundacions, el Patronat de la fundació ha de dur a terme, a més dels actes necessaris per a la inscripció, únicament aquells altres que siguin indispensables per a la conservació del seu patrimoni i els que no admetin demora sense perjudici per a la fundació, que s'entenen automàticament assumits per aquesta quan obtingui personalitat jurídica.

2. Transcorreguts sis mesos des de l'atorgament de l'escriptura pública fundacional sense que els patrons hagin instat la inscripció al corresponent Registre de fundacions, el Protectorat ha de cessar als patrons, els quals responen solidàriament de les obligacions concretes en nom de la fundació i pels perjudicis que ocasioni la falta d'inscripció.

Així mateix, el Protectorat ha de nomenar nous patrons, amb l'autorització judicial prèvia, que assumeixen l'obligació d'inscriure la fundació en el corresponent Registre de fundacions.

CAPÍTOL III

Govern de la fundació

Article 14. *Patronat.*

1. En qualsevol fundació hi ha d'haver, amb la denominació de Patronat, un òrgan de govern i representació de la fundació, que adopta els seus acords per majoria en els termes que estableixen els Estatuts.

2. Correspon al Patronat complir les finalitats fundacionals i administrar amb diligència els béns i drets que integren el patrimoni de la fundació, i mantenir-ne el rendiment i la utilitat.

Article 15. *Patrons.*

1. El Patronat està constituït per un mínim de tres membres, que elegeixen entre ells un president, si no està prevista d'una altra manera la designació en l'escriptura de constitució o en els Estatuts.

Així mateix, el Patronat ha de nomenar un secretari, càrrec que pot recaure en una persona aliena a aquest, cas en què té veu però no vot, i a qui correspon la certificació dels acords del Patronat.

2. Poden ser membres del Patronat les persones físiques que tinguin plena capacitat d'obrar i no estiguin inhabilitades per a l'exercici de càrrecs públics.

Les persones jurídiques poden formar part del Patronat, i han de designar la persona o les persones físiques que les representin en els termes que estableixen els Estatuts.

3. Els patrons entren a exercir les seves funcions després d'haver acceptat expressament el càrrec en document públic, en document privat amb signatura legitimada per notari o mitjançant compareixença realitzada a aquest efecte al Registre de fundacions.

Així mateix, l'acceptació es pot dur a terme davant del Patronat, i s'acredita a través de certificació expedida pel secretari, amb signatura legitimada notarialment.

En tot cas, l'acceptació es notifica formalment al Protectorat, i s'inscriu al Registre de fundacions.

4. Els patrons exerceixen el seu càrrec gratuïtament sense perjudici del dret de reemborsar-los les despeses degudament justificades que el càrrec els ocasioni en l'exercici de la seva funció.

No obstant el que estableix el paràgraf anterior, i llevat que el fundador hagi disposat el contrari, el Patronat pot fixar una retribució adequada als patrons que prestin a la fundació serveis diferents dels que implica l'acompliment de les funcions que els corresponen com a membres del Patronat, amb l'autorització prèvia del Protectorat.

5. El càrrec de patró que recaigui en una persona física s'ha d'exercir personalment. Això no obstant, pot actuar en el seu nom i representació un altre patró designat per ell. Aquesta actuació sempre ha de ser per a actes concrets i s'ha d'ajustar a les instruccions que, si s'escau, el representat formuli per escrit.

Pot actuar en nom de qui sigui nomenat per exercir la funció de patró per raó del càrrec que ocupi, la persona a qui correspongui la seva substitució.

Article 16. *Delegació i apoderaments.*

1. Si els Estatuts no ho prohibeixen, el Patronat pot delegar les seves facultats en un o més dels seus membres. No són delegables l'aprovació dels comptes i del pla d'actuació, la modificació dels Estatuts, la fusió i la liquidació de la fundació ni els actes que requereixin l'autorització del Protectorat.

2. Els Estatuts poden preveure l'existència d'altres òrgans per acomplir les funcions que expressament se'ls encomanin, amb les excepcions que preveu el paràgraf anterior.

3. El Patronat pot atorgar i revocar poders generals i especials, llevat que els Estatuts disposin el contrari.

4. Les delegacions, els apoderaments generals i la seva revocació, així com la creació d'altres òrgans, s'han d'inscriure al Registre de fundacions.

Article 17. *Responsabilitat dels patrons.*

1. Els patrons han d'ocupar el càrrec amb la diligència d'un representant lleial.

2. Els patrons responen solidàriament davant la fundació dels danys i perjudicis que causin per actes contraris a la Llei o als Estatuts, o pels realitzats sense la diligència amb la qual han d'ocupar el càrrec. Queden exempts de responsabilitat els qui hagin votat en contra de l'acord, i els qui provin que, no havent intervingut en adoptar-lo i executar-lo, desconeixien la seva existència o, coneixent-la, van fer tot el convenient per evitar el mal o almenys s'hi van oposar expressament.

3. L'acció de responsabilitat l'entaula, davant l'autoritat judicial i en nom de la fundació:

a) El mateix òrgan de govern de la fundació, amb l'acord previ motivat d'aquest, en l'adopció del qual no participa el patró afectat.

b) El Protectorat, en els termes que estableix l'article 35.2.

c) Els patrons dissidents o absents, en els termes de l'apartat 2 d'aquest article, així com el fundador quan no sigui patró.

Article 18. *Substitució, cessació i suspensió de patrons.*

1. La substitució dels patrons es produeix en la forma que preveuen els Estatuts. Quan això no sigui possible, es procedeix de conformitat amb el que disposa l'article 29 d'aquesta Llei, i el Protectorat queda facultat, fins que la modificació estatutària es produeixi, per a la designació de la persona o persones que integrin provisionalment l'òrgan de govern i representació de la fundació.

2. La cessació dels patrons d'una fundació es produeix en els casos següents:

a) Per mort o declaració de mort, així com per extinció de la persona jurídica.

b) Per incapacitat, inhabilitació o incompatibilitat, d'acord amb el que estableix la Llei.

c) Per cessació en el càrrec per raó del qual van ser nomenats membres del Patronat.

d) Pel fet de no ocupar el càrrec amb la diligència que preveu l'apartat 1 de l'article anterior, si es declara així en una resolució judicial.

e) Per una resolució judicial que aculli l'acció de responsabilitat pels actes que esmenta l'apartat 2 de l'article anterior.

f) Pel transcurs del termini de sis mesos des de l'atorgament de l'escriptura pública fundacional sense haver instat la inscripció al Registre de fundacions corresponent.

g) Pel transcurs del període del seu mandat si van ser nomenats per un temps determinat.

h) Per renúncia, que es pot dur a terme per qualsevol dels mitjans i mitjançant els tràmits previstos per a l'acceptació.

i) Per les causes establertes vàlidament per a la cessació en els Estatuts.

3. La suspensió dels patrons la pot acordar cautelament el jutge quan s'entauli contra ells l'acció de responsabilitat.

4. La substitució, la cessació i la suspensió dels patrons s'inscriuen al Registre de fundacions corresponent.

CAPÍTOL IV

Patrimoni de la fundació

Article 19. *Composició, administració i disposició del patrimoni.*

1. El patrimoni de la fundació està format per tots els béns i drets i obligacions susceptibles de valoració econòmica que integrin la dotació, així com pels que adquireixi la fundació després de constituir-se, s'afectin a la dotació o no.

2. L'administració i disposició del patrimoni correspon al Patronat en la forma que estableixen els Estatuts i amb subjecció al que disposa aquesta Llei.

Article 20. *Titularitat de béns i drets.*

1. La fundació ha de figurar com a titular de tots els béns i drets integrants del seu patrimoni, que han de constar al seu inventari anual.

2. Els òrgans de govern han de promoure, sota la seva responsabilitat, la inscripció a nom de la fundació dels béns i drets que integren el patrimoni d'aquesta, als registres públics corresponents.

Article 21. *Alienació i gravamen.*

1. L'alienació, onerosa o gratuïta, així com el gravamen dels béns i drets que formin part de la dotació, o estiguin directament vinculats al compliment de les finalitats fundacionals, requereixen l'autorització prèvia del Protectorat, que es concedeix si hi ha una causa justa degudament acreditada.

2. S'entén que els béns i drets de la fundació estan directament vinculats al compliment de les finalitats fundacionals, quan aquesta vinculació estigui continguda en una declaració de voluntat expressa, ja sigui del fundador, del Patronat de la fundació o de la persona física o jurídica, pública o privada que realitzi una aportació voluntària a la fundació, i sempre respecte dels béns i drets aportats.

Així mateix, la vinculació a què es refereix el paràgraf anterior es pot fer per resolució motivada del Protectorat o de l'autoritat judicial.

3. Els restants actes de disposició dels béns i drets fundacionals diferents dels que formen part de la dotació o estiguin vinculats directament al compliment de les finalitats fundacionals, inclosa la transacció o el compromís, i de gravamen de béns immobles, establiments mercantils o industrials, béns d'interès cultural, així com aquells l'import dels quals, amb independència del seu objecte, sigui superior al 20 per 100 de l'actiu de la fundació que resulti de l'últim balanç aprovat, han de ser comunicats pel Patronat al Protectorat en el termini màxim de trenta dies hàbils següents a la seva realització.

El Protectorat pot exercir les accions de responsabilitat que corresponguin contra els patrons, quan els acords del Patronat siguin lesius per a la fundació en els termes que preveu la Llei.

4. Les alienacions o els gravàmens a què es refereix aquest article s'han de fer constar anualment al Registre de fundacions al terme de l'exercici econòmic. De la mateixa manera, s'han d'inscriure al Registre de la Propietat o al Registre públic que correspongui per raó de l'objecte, i s'han de reflectir al llibre inventari de la fundació.

Article 22. *Herències i donacions.*

1. L'acceptació d'herències per part de les fundacions s'entén feta sempre a benefici d'inventari. Els patrons són responsables davant la fundació de la pèrdua del benefici d'inventari pels actes a què es refereix l'article 1024 del Codi civil.

2. L'acceptació de llegats amb càrregues o donacions oneroses o remuneratòries i la repudiació d'herències, donacions o llegats sense càrregues l'ha de comunicar el Patronat al Protectorat en el termini màxim dels deu dies hàbils següents, i aquest pot exercir les accions de responsabilitat que corresponguin contra els patrons, si els actes del Patronat són lesius per a la fundació, en els termes que preveu aquesta Llei.

CAPÍTOL V

Funcionament i activitat de la fundació

Article 23. *Principis d'actuació.*

Les fundacions estan obligades a:

a) Destinar efectivament el patrimoni i les seves rendes, d'acord amb aquesta Llei i els Estatuts de la fundació, a les seves finalitats fundacionals.

b) Donar informació suficient de les seves finalitats i activitats perquè siguin conegudes pels seus eventuals beneficiaris i altres interessats.

c) Actuar amb criteris d'imparcialitat i no discriminació en la determinació dels seus beneficiaris.

Article 24. *Activitats econòmiques.*

1. Les fundacions poden dur a terme activitats econòmiques l'objecte de les quals estigui relacionat amb les finalitats fundacionals o siguin complementàries o accessòries d'aquestes, amb submissió a les normes reguladores de la defensa de la competència.

A més, poden intervenir en qualssevol activitats econòmiques a través de la seva participació en societats, d'acord amb el que preveuen els apartats següents.

2. Les fundacions poden participar en societats mercantils en què no es respongui personalment dels deutes socials. Quan aquesta participació sigui majoritària han de donar compte al Protectorat quan la circumstància esmentada es produeixi.

3. Si la fundació rep per qualsevol títol, bé com a part de la dotació inicial, bé en un moment posterior, alguna participació en societats en les quals ha de respondre personalment dels deutes socials, ha d'alienar aquesta participació llevat que, en el termini màxim d'un any, es produeixi la transformació d'aquestes societats en altres en les quals quedi limitada la responsabilitat de la fundació.

Article 25. *Comptabilitat, auditoria i pla d'actuació.*

1. Les fundacions han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seva activitat, que permeti un seguiment cronològic de les operacions realitzades. Per això han de portar necessàriament un llibre diari i un llibre d'inventaris i comptes anuals.

2. El president, o la persona que de conformitat amb els Estatuts de la fundació, o l'acord adoptat pels seus òrgans de govern correspongui, ha de formular els comptes anuals, que han de ser aprovats en el termini màxim de sis mesos des del tancament de l'exercici pel Patronat de la fundació.

Els comptes anuals, que comprenen el balanç, el compte de resultats i la memòria, formen una unitat, han de ser redactats amb claredat i han de mostrar la

imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la fundació.

La memòria, a més de completar, ampliar i comentar la informació que contenen el balanç i el compte de resultats, ha d'incloure les activitats fundacionals, els canvis als seus òrgans de govern, la direcció i la representació, així com el grau de compliment del pla d'actuació, i ha d'indicar els recursos emprats, la seva procedència i el nombre de beneficiaris en cada una de les diferents actuacions realitzades, els convenis que, si s'escau, s'hagin dut a terme amb altres entitats per a aquestes finalitats, i el grau de compliment de les regles que estableix l'article 27 d'aquesta Llei.

Les activitats fundacionals han de figurar detallades amb els requisits que s'estableixin per reglament. Igualment, s'ha d'incorporar a la memòria un inventari dels elements patrimonials, el contingut dels quals s'ha de desenvolupar per reglament.

3. Les fundacions poden formular els seus comptes anuals als models abreujats quan compleixin els requisits establerts sobre això per a les societats mercantils. La referència a l'import net de la xifra anual de negocis que estableix la legislació mercantil s'entén feta a l'import del volum anual d'ingressos per l'activitat pròpia més, si és procedent, la xifra de negocis de la seva activitat mercantil.

4. Per reglament s'ha de desenvolupar un model simplificat d'administració de la comptabilitat, que pot ser aplicat per les fundacions en les quals, al tancament de l'exercici, es compleixin com a mínim dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu no superi 150.000 euros. A aquests efectes, s'entén per total actiu el total que figura al model de balanç.

b) Que l'import net del volum anual d'ingressos per l'activitat pròpia, més, si s'escau, el de la xifra de negocis de la seva activitat mercantil, sigui inferior a 150.000 euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors contractats durant l'exercici no sigui superior a 5.

5. Hi ha l'obligació de sotmetre a auditoria externa els comptes anuals de totes les fundacions en les quals, en la data de tancament de l'exercici, concorrin com a mínim dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu superi els 2.400.000 euros.

b) Que l'import net del seu volum anual d'ingressos per l'activitat pròpia més, si s'escau, el de la xifra de negocis de la seva activitat mercantil sigui superior a 2.400.000 euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors contractats durant l'exercici sigui superior a 50.

L'auditoria s'ha de contractar i s'ha de fer d'acord amb el que preveu la Llei 19/1988, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes, i els auditors disposen d'un termini mínim d'un mes, a partir del moment en què els siguin lliurats els comptes anuals formulats, per fer l'informe d'auditoria. El règim de nomenament i revocació dels auditors s'ha d'establir per reglament.

6. En relació amb les circumstàncies assenyalades als apartats 3, 4 i 5 anteriors, aquestes s'apliquen tenint en compte el següent:

a) Quan una fundació, en la data de tancament de l'exercici, passi a complir dues de les circumstàncies esmentades, o bé cessi de complir-les, aquesta situació produeix únicament efectes quant a l'assenyalat si es repeteix durant dos exercicis consecutius.

b) Al primer exercici econòmic des de la seva constitució o fusió, les fundacions han de complir el que disposen els apartats abans esmentats si compleixen,

al tancament de l'exercici esmentat, almenys dues de les tres circumstàncies que s'assenyalen.

7. Els comptes anuals els aprova el Patronat de la fundació i es presenten al Protectorat dins dels deu dies hàbils següents d'aprovar-los. Si s'escau, s'han d'acompanyar de l'informe d'auditoria. El Protectorat, una vegada examinats i comprovada la seva adequació formal a la normativa vigent, ha de dipositar-los al Registre de fundacions. Qualsevol persona pot obtenir informació dels documents dipositats.

8. El Patronat elabora i remet al Protectorat, en els últims tres mesos de cada exercici, un pla d'actuació, en què queden reflectits els objectius i les activitats que es preveu dur a terme durant l'exercici següent.

9. Quan es facin activitats econòmiques, la comptabilitat de les fundacions s'ha d'ajustar al que disposa el Codi de comerç, i s'han de formular comptes anuals consolidats quan la fundació estigui en qualsevol dels casos previstos al Codi per a la societat dominant.

En qualsevol cas, s'ha d'incorporar informació detallada en un apartat específic de la memòria, que indiqui els diferents elements patrimonials afectes a l'activitat mercantil.

Article 26. *Obtenció d'ingressos.*

Les fundacions poden obtenir ingressos per les seves activitats sempre que això no impliqui una limitació injustificada de l'àmbit dels seus possibles beneficiaris.

Article 27. *Destinació de rendes i ingressos.*

1. Per a la realització de les finalitats fundacionals ha de ser destinat, almenys, el 70 per 100 dels resultats de les explotacions econòmiques que es duiguin a terme i dels ingressos que s'obtinguin per qualsevol altre concepte, deduides les despeses realitzades, per a l'obtenció d'aquests resultats o ingressos, i s'ha de destinar la resta a incrementar la dotació o bé les reserves segons un acord del Patronat. Les despeses fetes per obtenir aquests ingressos poden estar integrades, si s'escau, per la part proporcional de les despeses per serveis exteriors, de les despeses de personal, d'altres despeses de gestió, de les despeses financeres i dels tributs, en la mesura que contribueixin a obtenir els ingressos, excloent d'aquest càlcul les despeses realitzades per al compliment de les finalitats estatutàries. El termini per al compliment d'aquesta obligació és el comprès entre l'inici de l'exercici en el qual s'hagin obtingut els respectius resultats i ingressos i els quatre anys següents al tancament de l'esmentat exercici.

Al càlcul dels ingressos no s'inclouen les aportacions o donacions rebudes en concepte de dotació patrimonial en el moment de la constitució o en un moment posterior, ni els ingressos obtinguts en la transmissió onerosa de béns immobles en els quals l'entitat desenvolupi l'activitat pròpia del seu objecte o finalitat específica, sempre que l'import d'aquesta transmissió es reinverteixi en béns immobles en els quals es doni la circumstància esmentada.

2. S'entén per despeses d'administració les directament ocasionades per l'administració dels béns i drets que integren el patrimoni de la fundació, i aquelles altres de les quals els patrons tenen dret a rescabalar-se d'acord amb l'article 15.4.

S'ha de determinar per reglament la proporció màxima de les despeses esmentades.

Article 28. *Autocontractació.*

Els patrons poden contractar amb la fundació, ja sigui en nom propi o d'un tercer, amb l'autorització prèvia del Protectorat que s'estén al cas de persones físiques que actuïn com a representants dels patrons.

CAPÍTOL VI

Modificació, fusió i extinció de la fundació**Article 29. Modificació dels Estatuts.**

1. El Patronat pot acordar la modificació dels Estatuts de la fundació sempre que sigui convenient en interessos d'aquesta, llevat que el fundador ho hagi prohibit.

2. Quan les circumstàncies que van presidir la constitució de la fundació hagin variat de manera que aquesta no pugui actuar satisfactòriament d'acord amb els seus Estatuts, el Patronat ha d'acordar la modificació dels Estatuts, llevat que per a aquest cas el fundador hagi previst l'extinció de la fundació.

3. Si el Patronat no dona compliment al que preveu l'apartat anterior, el Protectorat l'ha de requerir perquè ho compleixi, i en cas contrari ha de sol·licitar a l'autoritat judicial que resolgui sobre la procedència de la modificació d'Estatuts requerida.

4. La modificació o nova redacció dels Estatuts acordada pel Patronat s'ha de comunicar al Protectorat, que només s'hi pot oposar per raons de legalitat i mitjançant un acord motivat, en el termini màxim de tres mesos a comptar des de la notificació del corresponent acord del Patronat. El Protectorat pot comunicar en qualsevol moment dins del termini esmentat i de forma expressa la seva oposició a la modificació o nova redacció dels Estatuts.

5. La modificació o nova redacció ha de ser formalitzada en escriptura pública i inscrita en el corresponent Registre de fundacions.

Article 30. Fusió.

1. Les fundacions, sempre que no ho hagi prohibit el fundador, es poden fusionar amb l'acord previ dels respectius patronats, que s'ha de comunicar al Protectorat.

2. El Protectorat es pot oposar a la fusió per raons de legalitat i mitjançant un acord motivat, en el termini màxim de tres mesos a comptar des de la notificació dels respectius acords de les fundacions interessades. El Protectorat pot comunicar en qualsevol moment dins del termini esmentat i de forma expressa la seva oposició a l'acord de fusió.

3. La fusió requereix l'atorgament d'escriptura pública i la inscripció al Registre de fundacions corresponent.

L'escriptura pública ha de contenir els Estatuts de la fundació resultant de la fusió, així com la identificació dels membres del seu primer Patronat.

4. Quan una fundació sigui incapaç d'assolir les seves finalitats, el Protectorat pot requerir-la perquè es fusioni amb una altra d'anàlogues finalitats que hagi manifestat davant el Protectorat la seva voluntat favorable a la fusió, sempre que el fundador no ho hagi prohibit.

Davant l'oposició d'aquella, el Protectorat pot sol·licitar a l'autoritat judicial que ordeni la fusió.

Article 31. Causes d'extinció.

La fundació s'extingeix:

- a) Quan expiri el termini pel qual va ser constituïda.
- b) Quan s'hagi dut a terme íntegrament la finalitat fundacional.
- c) Quan sigui impossible la realització de la finalitat fundacional, sense perjudici del que disposen els articles 29 i 30 d'aquesta Llei.

d) Quan així resulti de la fusió a la qual es refereix l'article anterior.

e) Quan es doni qualsevol altra causa prevista a l'acte constitutiu o els Estatuts.

f) Quan es doni qualsevol altra causa establerta a les lleis.

Article 32. Formes d'extinció.

1. En el cas del paràgraf a) de l'article anterior la fundació s'extingeix de ple dret.

2. En els casos que preveuen els paràgrafs b), c) i e) de l'article anterior, l'extinció de la fundació requereix acord del Patronat ratificat pel Protectorat. Si no hi ha acord del Patronat, o aquest no és ratificat pel Protectorat, l'extinció de la fundació requereix una resolució judicial motivada, que pot ser instada pel Protectorat o pel Patronat, segons els casos.

3. En el cas del paràgraf f) de l'article anterior es requereix una resolució judicial motivada.

4. L'acord d'extinció o, si s'escau, la resolució judicial s'han d'inscriure en el Registre de fundacions corresponent.

Article 33. Liquidació.

1. L'extinció de la fundació, excepte en el cas que preveu l'article 31.d), determina l'obertura del procediment de liquidació, que la fa el Patronat de la fundació sota el control del Protectorat.

2. Els béns i drets resultants de la liquidació s'han de destinar a les fundacions o a les entitats no lucratives privades que persegueixin fins d'interès general i que tinguin afectats els seus béns, fins i tot per al cas de la seva dissolució, a la consecució d'aquells fins, i que hagin estat designats en el negoci fundacional o en els Estatuts de la fundació extingida. Si no, aquesta destinació pot ser decidida, en favor de les mateixes fundacions i entitats esmentades, pel Patronat, quan tingui reconeguda aquesta facultat pel fundador, i, a falta d'aquesta facultat, correspon al Protectorat complir aquesta comesa.

3. Malgrat el que disposa l'apartat anterior, les fundacions poden preveure en els seus Estatuts o clàusules fundacionals que els béns i drets resultants de la liquidació siguin destinats a entitats públiques, de naturalesa no fundacional, que persegueixin finalitats d'interès general.

4. S'han d'establir per reglament els criteris reguladors del procediment de liquidació a què fan referència els apartats anteriors.

CAPÍTOL VII

El Protectorat**Article 34. Protectorat.**

1. El Protectorat vetlla per l'exercici correcte del dret de fundació i per la legalitat de la constitució i el funcionament de les fundacions.

2. El Protectorat l'exerceix l'Administració General de l'Estat, en la forma que es determini per reglament, respecte de les fundacions de competència estatal.

Article 35. Funcions del Protectorat.

1. Són funcions del Protectorat:

a) Informar, amb caràcter preceptiu i vinculant per al Registre de fundacions, sobre la idoneïtat de les finalitats i sobre la suficiència dotacional de les fundacions

que estiguin en procés de constitució, d'acord amb el que preveuen els articles 3 i 12 d'aquesta Llei.

b) Assessorar les fundacions que estiguin en procés de constitució, en relació amb la normativa aplicable a l'esmentat procés.

c) Assessorar les fundacions ja inscrites sobre el seu règim jurídic, economicofinancer i comptable, així com sobre qualsevol qüestió relativa a les activitats que duguin a terme en el compliment de les seves finalitats, i prestar-los a aquest efecte el suport necessari.

d) Donar a conèixer l'existència i les activitats de les fundacions.

e) Vetllar pel compliment efectiu de les finalitats fundacionals, d'acord amb la voluntat del fundador, i tenint en compte la consecució de l'interès general.

f) Verificar si els recursos econòmics de la fundació han estat aplicats a les finalitats fundacionals. Pot sol·licitar del Patronat la informació que a aquest efecte sigui necessària, amb l'informe pericial previ realitzat en les condicions que es determinin per reglament.

g) Exercir provisionalment les funcions de l'òrgan de govern de la fundació si per qualsevol motiu falten totes les persones cridades a integrar-lo.

h) Designar nous patrons de les fundacions en període de constitució quan els patrons designats inicialment no hagin promogut la seva inscripció registral, en els termes que preveu l'article 13.2 d'aquesta Llei.

i) Totes les altres funcions que s'estableixin en aquesta Llei o en altres lleis.

2. En tot cas, el Protectorat està legitimat per exercir la corresponent acció de responsabilitat pels actes esmentats en l'article 17.2 i per instar la cessació dels patrons en el cas que preveu el paràgraf d) de l'article 18.2.

Així mateix, està legitimat per impugnar els actes i acords del Patronat que siguin contraris als preceptes legals o estatutaris pels quals es regeix la fundació.

3. Quan el Protectorat trobi indicis racionals d'il·licitud penal en l'activitat d'una fundació, ha de dictar una resolució motivada, donar trasllat de tota la documentació al Ministeri Fiscal o a l'òrgan judicial competent, i comunicar aquesta circumstància a la fundació interessada.

CAPÍTOL VIII

El Registre de fundacions de competència estatal

Article 36. *El Registre de fundacions de competència estatal.*

1. Hi ha un Registre de fundacions de competència estatal dependent del Ministeri de Justícia, en el qual s'inscriuen els actes relatius a les fundacions que duguin a terme la seva activitat a tot el territori de l'Estat o principalment al territori de més d'una comunitat autònoma.

2. L'estructura i el funcionament del Registre de fundacions de competència estatal s'han de determinar per reglament.

3. Al Registre de fundacions de competència estatal es porta una secció de denominacions, en la qual s'integren les de les fundacions ja inscrites en els registres estatal i autonòmics, i les denominacions sobre la utilització de les quals hi hagi reserva temporal.

Les comunitats autònomes, una vegada realitzada la inscripció de la constitució de la fundació o, si s'escau, de l'extinció d'aquesta, han de donar trasllat d'aquestes circumstàncies al Registre de fundacions de competència estatal, als efectes del que disposa el paràgraf anterior i per a constància i publicitat general.

Article 37. *Efectes.*

1. Els registres de fundacions són públics, i es presumeix el coneixement del contingut dels assentaments.

2. La publicitat es fa efectiva mitjançant certificació del contingut dels assentaments, per nota simple informativa o per còpia dels assentaments i dels documents dipositats als registres o per mitjans informàtics o telemàtics que s'han d'ajustar als requisits que estableix la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

3. Els actes subjectes a inscripció no inscrits no perjudiquen els tercers de bona fe. La bona fe del tercer es presumeix mentre no es provi que coneixia l'acte subjecte a inscripció no inscrit.

4. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici de la normativa reguladora d'altres registres públics existents.

5. Quan el Registre trobi indicis racionals d'il·licitud penal en la constitució d'una fundació, ha de dictar resolució motivada, donar trasllat de tota la documentació al Ministeri Fiscal o a l'òrgan judicial competent, i comunicar aquesta circumstància a la fundació interessada, i queda suspès el procediment d'inscripció mentre no es dicti resolució judicial ferma.

CAPÍTOL IX

El Consell Superior de Fundacions

Article 38. *Consell Superior de Fundacions.*

1. Es crea, amb caràcter d'òrgan consultiu, el Consell Superior de Fundacions.

2. El Consell Superior de Fundacions està integrat per representants de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les fundacions, atenent especialment l'existència d'associacions de fundacions amb implantació estatal, i es regeix per les normes que s'estableixin per reglament sobre la seva estructura i composició.

Article 39. *Funcions del Consell Superior de Fundacions.*

Són funcions del Consell Superior de Fundacions:

a) Assessorar i informar sobre qualsevol disposició legal o reglamentària de caràcter estatal que afecti directament les fundacions, així com formular propostes en aquest àmbit. Així mateix pot informar sobre aquests assumptes quan li siguin consultats pels consells de govern de les comunitats autònomes.

b) Planificar i proposar les actuacions necessàries per a la promoció i el foment de les fundacions, fent els estudis que calguin a aquest efecte.

c) Les altres que li puguin atribuir les disposicions vigents.

Article 40. *Comissió de cooperació i informació registral.*

Es crea al Consell Superior de Fundacions la Comissió de cooperació i informació registral, que està integrada per representants de l'Administració General de l'Estat i de les comunitats autònomes. Aquesta Comissió s'encarrega d'establir mecanismes per a la col·laboració i informació mútua entre els diferents registres, en particular pel que fa a les denominacions i a les comunicacions sobre la inscripció i, si s'escau, l'extinció de fundacions.

CAPÍTOL X

Autoritzacions, intervenció temporal i recursos Article 41. *Autoritzacions.*

La tramitació de les autoritzacions a què fa referència aquesta Llei es regeix pel que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 42. *Intervenció temporal.*

1. Si el Protectorat adverteix una irregularitat greu en la gestió econòmica que posi en perill la subsistència de la fundació o una desviació greu entre les finalitats fundacionals i l'activitat realitzada, ha de requerir al Patronat, una vegada escoltat aquest, que adopti les mesures que consideri pertinents per corregir-la.

2. Si el requeriment al qual es refereix l'apartat anterior no és atès en el termini que a aquest efecte s'assenyali, el Protectorat pot sol·licitar a l'autoritat judicial que acordi, amb l'audiència prèvia del Patronat, la intervenció temporal de la fundació. Autoritzada judicialment la intervenció de la fundació, el Protectorat assumeix totes les atribucions legals i estatutàries del Patronat durant el temps que determini el jutge. La intervenció queda aixecada en expirar el termini establert, llevat que s'accedeixi a prorrogar-la mitjançant una nova resolució judicial.

3. La resolució judicial que acordi la intervenció temporal de la fundació s'inscriu al corresponent Registre de fundacions.

Article 43. *Recursos jurisdiccionals.*

1. Els actes del Protectorat posen fi a la via administrativa i són impugnables davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. Les resolucions dictades en els recursos contra la qualificació dels registres de fundacions posen fi a la via administrativa i poden ser impugnades davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

3. Correspon al jutjat de primera instància del domicili de la fundació conèixer, d'acord amb els tràmits del procés declaratiu que correspongui, de les pretensions a les quals es refereixen els articles 9.4, 13.2; 17.3; 18.2.d); 18.3; 29.3; 30.4; 32.2, 3 i 4; 35.2 i 42.2 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL XI

Fundacions del sector públic estatal Article 44. *Concepte.*

Als efectes d'aquesta Llei, es consideren fundacions del sector públic estatal les fundacions en les quals es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que es constitueixin amb una aportació majoritària, directa o indirecta, de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes públics o altres entitats del sector públic estatal.

b) Que el seu patrimoni fundacional, amb un caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50 per 100 per béns o drets aportats o cedits per les entitats esmentades.

Article 45. *Creació.*

1. La creació de fundacions del sector públic estatal ha de ser autoritzada per un acord del Consell de Ministres.

També requereixen aquesta autorització les cessions o aportacions de béns i drets a una fundació prèviament constituïda quan com a conseqüència d'aquestes es doni la circumstància a la qual es refereix el paràgraf b) de l'article 44.

2. En l'expedient d'autorització s'ha d'incloure una memòria, que ha de ser informada pel Ministeri d'Administracions Públiques, en la qual, entre altres aspectes, es justifiquin prou les raons o motius pels quals es considera que hi haurà una millor consecució de les finalitats d'interès general perseguides a través d'una fundació que mitjançant altres formes jurídiques, públiques o privades, previstes en la normativa vigent.

3. També s'ha de presentar una memòria econòmica, que ha de ser informada pel Ministeri d'Hisenda. En el cas de creació de fundacions, en la memòria s'ha de justificar la suficiència de la dotació prevista inicialment per al començament de la seva activitat i, si s'escau, dels futurs compromisos per garantir la seva continuïtat.

Article 46. *Règim jurídic.*

1. Les fundacions del sector públic estatal estan subjectes a les limitacions següents:

- No poden exercir potestats públiques.
- Poden realitzar únicament activitats relacionades amb l'àmbit competencial de les entitats del sector públic estatal fundadores, i han de coadjuvar a la consecució de les seves finalitats, sense que això suposi l'assumpció de les seves competències pròpies, llevat de previsió legal expressa.

2. El Protectorat d'aquestes fundacions l'exerceix, amb independència de l'àmbit territorial d'actuació d'aquestes, l'Administració General de l'Estat.

3. En matèria de pressupostos, comptabilitat i auditoria de comptes, aquestes fundacions es regeixen per les disposicions que els siguin aplicables del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre.

En tot cas, la realització de l'auditoria externa de les fundacions del sector públic estatal en les quals concorrin les circumstàncies que preveu l'article 25.5 d'aquesta Llei, correspon a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

4. La selecció del personal s'ha de fer amb subjecció als principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat de la convocatòria corresponent.

5. Així mateix, la seva contractació s'ha d'ajustar als principis de publicitat, concurrència i objectivitat, llevat que la naturalesa de l'operació per fer sigui incompatible amb aquests principis.

6. Quan l'activitat exclusiva o principal de la fundació sigui la disposició dinerària de fons, sense contraprestació directa dels beneficiaris, per a l'execució d'actuacions o projectes específics, aquesta activitat s'ha d'ajustar als principis de publicitat, concurrència i objectivitat, sempre que aquests recursos provenguin del sector públic estatal.

7. En els aspectes no regulats específicament en aquest capítol, les fundacions del sector públic estatal es regeixen, amb caràcter general, pel que disposa aquesta Llei.

Disposició addicional primera. *Fundacions del Patrimoni Nacional.*

Aquesta Llei no és aplicable a les fundacions a què es refereix la Llei 23/1982, de 16 de juny, del patrimoni nacional.

Disposició addicional segona. *Fundacions d'entitats religioses.*

El que disposa aquesta Llei s'entén sense perjudici del que estableixen els acords amb l'Església catòlica i els acords i convenis de cooperació subscrits per l'Estat amb altres esglésies, confessions i comunitats religioses, així com les normes dictades per a la seva aplicació, per a les fundacions creades o fomentades per aquestes.

Disposició addicional tercera. *Fundacions públiques excloses.*

Les fundacions públiques sanitàries a què es refereix l'article 111 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, es continuen regint per la seva normativa específica.

Disposició addicional quarta. *Fundacions constituïdes a l'empara de la Llei 15/1997, de 25 d'abril, sobre habilitació de noves formes de gestió del Sistema Nacional de Salut.*

Les fundacions constituïdes a l'empara de la Llei 15/1997, de 25 d'abril, sobre habilitació de noves formes de gestió del Sistema Nacional de Salut, es continuen regint per la seva normativa específica, i se'ls apliquen els preceptes del capítol XI amb caràcter suplementari.

Disposició addicional cinquena. *Obligacions dels notaris.*

Els notaris han de posar en coneixement del Protectorat el contingut de les escriptures públiques referent a la constitució de les fundacions i les seves modificacions posteriors, mitjançant la tramesa de còpia simple de les esmentades escriptures.

En el cas que la fundació hagi estat constituïda en testament, aquesta obligació s'ha de complir quan el notari autoritzant tingui coneixement de la mort del testador.

Disposició addicional sisena. *Dipòsit de comptes i legalització de llibres.*

Corresponen al Registre de fundacions de competència estatal les funcions relatives al dipòsit de comptes i la legalització dels llibres de les fundacions de competència estatal. S'han de desplegar per reglament les prescripcions que conté aquest precepte.

Disposició addicional setena. *Fundacions vinculades als partits polítics (nova).*

Les fundacions vinculades als partits polítics es regeixen pel que disposa aquesta Llei, i els seus recursos poden procedir del finançament públic a través dels pressupostos de les diferents administracions públiques en els termes que estableix la legislació pressupostària aplicable i, si s'escau, mitjançant les corresponents convocatòries públiques.

Disposició transitòria primera. *Adaptació dels Estatuts de les fundacions i modificació de la dotació.*

1. En el termini de dos anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les fundacions ja constituïdes han d'adaptar els seus Estatuts, quan sigui procedent, al que s'hi disposa, i queden extingits els terminis d'adaptació estatutària que preveu la legislació anterior. La dotació de les esmentades fundacions no se sotmet al règim que preveu l'article 12 d'aquesta Llei.

2. Per a les fundacions de competència de les comunitats autònomes l'esmentada adaptació només sigui procedent en els termes de la disposició final primera.

3. Transcorregut el termini a què es refereix l'apartat 1 sense haver-se produït l'adaptació d'Estatuts, quan sigui necessari, no s'inscriu cap document de la fundació al corresponent Registre de fundacions fins que l'adaptació s'hagi verificat; tot això sense perjudici del que disposa l'article 29.3 d'aquesta Llei.

4. Les condicions estatutàries contràries a aquesta Llei de les fundacions constituïdes «a fe i consciència» es consideren no posades.

Disposició transitòria segona. *Fundacions preexistents del sector públic estatal.*

Les fundacions del sector públic estatal ja constituïdes, si s'escau, han d'adaptar els seus Estatuts al que disposa el capítol XI d'aquesta Llei, en el termini de dos anys a comptar des de la data de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria tercera. *Protectorats de fundacions.*

Mentre no s'aprovi la regulació reglamentària del Protectorat de les fundacions de competència estatal, les fundacions d'aquest caràcter continuen adscrites als protectorats actualment existents.

Disposició transitòria quarta. *Registres de fundacions de competència estatal.*

Als efectes que preveu aquesta Llei, i mentre no entri en funcionament el Registre de fundacions a què es refereix l'article 36, subsisteixen els registres de fundacions actualment existents.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que s'estableix en aquesta i, en particular, el títol I i les disposicions addicionals primera, segona, tercera, vuitena, tretzena, catorzena, dissetena i divuitena de la Llei 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i d'incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general.

Disposició final primera. *Aplicació de la Llei.*

1. Els articles 2; 3.1, 2 i 3; 4; 14; 31 i 34.1 constitueixen les condicions bàsiques per a l'exercici del dret de fundació que reconeix l'article 34, en relació amb el 53, de la Constitució, i són d'aplicació general a l'empara del que preveu l'article 149.1.1a de la Constitució.

2. a) Els articles 6; 7 i 37.4 són d'aplicació general a l'empara del que preveu l'article 149.1.1a i 8a de la Constitució.

b) Els articles 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17.1 i 2, 18.1.2. i 4, 19.1, 22.1 i 2, excepte l'últim incís 29.1, 2, 3 i 5, 30.1, 3 i 4, 32 i 42 constitueixen legislació civil i són d'aplicació general a l'empara del que preveu l'article 149.1.8a de la Constitució, sense perjudici de l'aplicabilitat preferent del dret civil foral o especial, allà on n'hi hagi.

3. Els articles 17.3; 18.3; 21.3, segon paràgraf; 22.2, últim incís; 35.2 i 43, constitueixen legislació processal, i són d'aplicació general a l'empara de l'article 149.1.6a de la Constitució.

4. Els restants preceptes de la Llei són aplicables a les fundacions de competència estatal.

Disposició final segona. *Modificació de l'apartat 5 de l'article 6 del text refós de la Llei general pressupostària aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre.*

L'apartat 5 de l'article 6 del text refós de la Llei general pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, queda redactat de la forma següent:

«5. Són fundacions del sector públic estatal les fundacions en les quals es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que es constitueixin amb una aportació majoritària, directa o indirecta, de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes públics o altres entitats del sector públic estatal.

b) Que el seu patrimoni fundacional, amb un caràcter de permanència, estigui format en més d'un 50 per 100 per béns o drets aportats o cedits per les entitats esmentades.»

Disposició final tercera. *Adaptació del Pla general de comptabilitat i normes d'elaboració del pla d'actuació.*

En el termini d'un any a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'actualitzar les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i ha d'aprovar les normes d'elaboració del pla d'actuació de les esmentades entitats.

Disposició final quarta. *Desplegament reglamentari.*

S'autoritza el Govern per dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució d'aquesta Llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'1 de gener de 2003.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 26 de desembre de 2002.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

25184 *ORDRE PRE/3290/2002, de 23 de desembre, per la qual s'inclouen les substàncies actives denominades isoproturon, etofumesat, iprovalicarb, prosulfuron, sulfosulfuron, cinidon-etil, cihalofop-butil, famoxadona, florasulam, metalaxil-M i picolinafèn a l'annex I del Reial decret 2163/1994, de 4 de novembre, pel qual s'implanta el sistema harmonitzat comunitari d'autorització per comercialitzar i utilitzar productes fitosanitaris. («BOE» 310, de 27-12-2002.)*

La Directiva 91/414/CEE, del Consell, de 15 de juliol, sobre comercialització de productes fitosanitaris, inclou un annex, titulat «Substàncies actives la incorporació de

les quals als productes fitosanitaris està autoritzada». Aquesta Directiva s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol en virtut del Reial decret 2163/1994, de 4 de novembre, pel qual s'implanta el sistema harmonitzat comunitari d'autorització per comercialitzar i utilitzar productes fitosanitaris. D'altra banda, l'Ordre de 14 d'abril de 1999 estableix l'annex I del dit Reial decret 2163/1994, sota la denominació «Llista comunitària de substàncies actives», que es defineix a l'apartat 16 de l'article 2 de la norma esmentada com la llista de les substàncies actives de productes fitosanitaris acceptades per la Comissió Europea i la incorporació de la qual s'ha de fer pública mitjançant disposicions nacionals, com a conseqüència d'altres de comunitàries.

A l'annex I de la Directiva 91/414/CE, mitjançant la Directiva de la Comissió 2002/18/CE, de 22 de febrer, s'hi inclou la substància activa isoproturon; mitjançant la Directiva 2002/37/CE, de 3 de maig, s'hi inclou la substància activa etofumesat; mitjançant la Directiva 2002/48/CE, de 30 de maig, s'hi inclouen les substàncies actives iprovalicarb, prosulfuron i sulfosulfuron, i mitjançant la Directiva 2002/64/CE, de 15 de juliol, s'hi inclouen les substàncies actives cinidon-etil, cihalofop-butil, famoxadona, florasulam, metalaxil-M i picolinafèn.

Aquestes disposicions estableixen les condicions perquè la comercialització de productes fitosanitaris que continguin aquestes substàncies actives no tinguin efectes nocius per a la salut humana o la salut animal ni per a les aigües subterrànies, ni tinguin repercussions inacceptables per al medi ambient.

Aquesta Ordre incorpora a l'ordenament jurídic intern les directives 2002/18/CE, 2002/37/CE, 2002/48/CE i 2002/64/CE, mitjançant la inclusió de les substàncies actives isoproturon, etofumesat, iprovalicarb, prosulfuron, sulfosulfuron, cinidon-etil, cihalofop-butil, famoxadona, florasulam, metalaxil-M i picolinafèn a l'annex I del Reial decret 2163/1994, i es dicta d'acord amb la facultat que estableix la disposició final primera del dit Reial decret.

La Comissió Interministerial per a l'Ordenació Alimentària ha emès informe preceptiu sobre aquesta disposició. Així mateix, en la seva tramitació han estat consultades les comunitats autònomes i els sectors afectats.

En virtut d'això, a proposta dels ministres d'Agricultura, Pesca i Alimentació, de Medi Ambient, i de Sanitat i Consum, dispenso:

Article únic. Inclusió de substàncies actives a l'annex I del Reial decret 2163/1994.

1. Les substàncies actives denominades isoproturon, etofumesat, iprovalicarb, prosulfuron, sulfosulfuron, cinidon-etil, cihalofop-butil, famoxadona, florasulam, metalaxil-M i picolinafèn s'inclouen a l'annex I del Reial decret 2163/1994, de 4 de novembre, pel qual s'implanta el sistema harmonitzat comunitari d'autorització per comercialitzar i utilitzar productes fitosanitaris, amb les característiques i les condicions que per a cada una d'aquestes s'especifiquen a l'annex d'aquesta Ordre.

2. La inclusió de les substàncies actives isoproturon i etofumesat comporta la revisió de les autoritzacions dels productes fitosanitaris que les continguin, que han de ser modificades o retirades, quan correspongui, a fi d'aplicar el que disposa el Reial decret 2163/1994.

3. La inclusió de les substàncies actives iprovalicarb, prosulfuron, sulfosulfuron, cinidon-etil, cihalofop-butil, famoxadona, florasulam, metalaxil-M i picolinafèn comporta la revisió de les autoritzacions provisionals vigents dels productes fitosanitaris que les continguin, concedides d'acord amb el que disposa l'article 23 del Reial decret 2163/1994, i, quan correspongui, han de ser substituïdes per autoritzacions plenes.